

A törvényszék délután négy órakor folytatta a tárgyalást, kihallgatta a bíróság Késztrá Lajos detektívét, Gárgyán és Katona mészárosokat, ugyisintén Scheich Antalnét, aki hadbavonult férje helyett jelent meg. Dr. Lichtenegger főtörzsorvos azt vallotta, hogy László 1914-ben az ő határozott kívánságára kezdte meg az élelmezést a fémipari szakiskola hadikórházában. Dr. Tóth főtörzsorvos, a kórház parancsnoka előadta, hogy írásbeli szerződést csak 1915-ben kötöttek Lászlóval.

Pókay elnök rövid tanácskozás után kihirdette a bíróság határozatát, amely szerint a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja a törvényszék. A törvényszék, — tekintettel az idő előrehaladottságára — a perbeszédeket és az ítélethozatalt csütörtök délutánra halasztotta.

Verjük-e a gyermekeket.

„A mai történelemtanítás nem más mint véres csaták véres hőstetteinek leírása. Hősök, akiknek nagyszerű tetteit példakép állítják a gyermek elé, ahelyett hogy igazi — embereket, igazi emberi mivoltukban állítanák oda követendő mintaképül. A természet-tudományokat hallásan, üresen, felületesen tanítják.“

„Az iskola idáig sem nevelt. Az iskola csak tanított.“

Ezeket a kemény, szinte ostorként patogó szavakat olvastam a Délmagyarország egyik számának hasábjain.

Amelkül, hogy az összekuszálódott pedagógiai gerdinszi csemót erős karral kettévágni próbálnám (amihez igazán távolról se vagyok elég erős), engedje meg nekem az igen tisztelt Szerkesztő ur, hogy pusztán Pártos urnak e tárgyban tett néhány kijelentésére reflektáljak.

A nagyközönség — sajnos — nincs tisztában a mostani háborús időben teljesített tanügyi munkássággal. Azt hiszik, hogy a háboru-okozta rázkódtatások annyira alterálják, annyira megviselik a tanítók és tanárok idegzetét, esőkkentik munkabírásukat, hogy azok az előadandó anyagot, mint valami kemény szikladarabot azon magyarázatlanul nyeletik le a gyermekkel, belső áthelyezés, lelkes példaadás nélkül. És aki nem érti, vagy a következő órán eldarálni nem tudja a leckét, az a Tajgetos-szikláról a „bukás“ feneketlen mélységébe dobattik.

Ez csakugyan szomorú volna, ha így volna.

Oh nem! igen tisztelt Uram! Világért se rohanunk át a tananyagon száguldó gyorsvonatként és nem tapossuk el a kínálkozó alkalmak kis berkeit, midőn ifjuságunk szívébe a meleg érdeklődés, a lelkesedés, ifjú rajongás értékes magvait plántálhatjuk. Legértékesebb örömeinket nem áldozzuk fel a háboru molochjának. Nem csinálunk elvadult kertet az Ur szőlőjéből.

Mert hála Istennek, nekem is, másnak is apró-cseprő tapasztalataink vannak e téren. És engedje meg igen tisztelt Pártos ur, hogy azokból egyet-mást elmondjak. Van egy jó ismerősöm, tanítónő, aki a beállott tanárhiány miatt fiiskolában tanít. Tőle hallottam az alábbiakat.

Mikor a mohácsi vész utáni török foglалásokhoz értek és Drégelyvár ostromáról beszélt tanítványainak, megígérte nekik, ha szondi esetét kifogástalanul elmondják: felolvassa Arany János Szondi két apródját. A következő órán némán, kérdő tekintettel nézett végig a sorokon, hogy vajon vannak-e jelentkezők? Sok kis kéz nyulik fel diadalmasan a levegőbe. Jól van. Kiszólit vagy hármat. Egyik szeliben, folyékonyabban mondja, mint a másik. Tehát az ígért jutalom se maradhat el. Szondi két apródját lélekzetviassafojtva áhítattal hallgatták. A kis barna szemek fényes tűzben égtek, a homlokokon az átérzés boldog derüje ragyogott. A költemény végeztével az elérzékenyülés halk sóhajai közé: Oh, a szegénykék, oh,

a drágák félénk szavai is fonódtak. A tanítónő aztán magyarázatképen még egyszer kiemeli, hogy a két kis apród az urukhoz való hűségnek, ragaszkodásnak mintaképe. A nemesszívű ember nem is feledi el jötevőjét stb.

Erre egy kis fiú élénken ugrik fel a hátsó padokból és szót kér. Az osztály ámulatára elmondja, hogy ő éppen Drégely vidékére való. Ő nagyorcsziban is gyakran megfordult és számtalanszor megmászta Drégely várát. Most már csak egy pár fal és két bástya áll még belőle. Volt egy szép gránitoszlopa a tetején, de azt a villám ledöntötte. Egy megtépett török zászlót is találtak ott régen, de azt most a váróslházán őrzik üveges szekrényben. A váral szemben most is ott áll a temető, csak hogy nem lehet tudni, hogy melyik volt a „zöld hant, ahol a két ifjú térdelt, kezökben a lant... és pengeti, pengeti siróan.“ Azt is elmondta, hogy a vonat szépen, félkörbe kanyarodik a vár alatt, hogy az arra utazók jobban lássák.

Tehát olyan helyszíni adatokkal szolgált a kis fiú, melyek a történetet még vonzóbbá, valószínűvé tették és a holt betűt élő valóssággá változtatták.

Ezt a történelmi órát nem is felejtik egyhamar a fiúk. Egy másik eset.

Ismerősöm meséli, hogy egyszer a reggeli órákban félénk kopogtatás és bocsánatkérések között egy kis fiú állított be a lakására két darab papirossal a kezében. A tanítónő látóritásképen mondja:

— No, kis fiam, mit kívánsz? Tán a füzetet nem kaptad meg?

— Nem, mondja a kis fiú nekibátorodva. Édes anyám tisztelteti és nagyon szépen kéri a nagyságát, mivelhogy abból az imádságból, amit az iskolában mostanában tetszett tanítani, egy pár szó nekem hiányzik, legyen szíves írja rá a nagysága erre a papirossra, mert édes anyám is nagyon szereti az imádságot, amit a szegény távollévő katonákért mondunk. Mert tetszik tudni az én édes apám is oda van...

Ismerősöm természetesen kész örömmel

KORZÓ-MOZI

TELEFON: 11-85.	Igazgató: VASS SÁNDOR.	TELEFON: 11-85.
--------------------	---------------------------	--------------------

Előleges jelentés.

Pénteken, szombaton és vasárnap

A szezon legnagyobb szenzációja.

Férj, feleség és a harmadik

társadalmi dráma 3 felvonásban.

Doritt Weixler

vigjáték.

A dragonyos Kisasszony

vigjáték 3 felvonásban.

Minden előadáson számozott helyek.

Jegyek előre válthatók a pénztárnál.

tett eleget a kis tanítványa kívánságának, aki boldogan ment haza a „teljes“ imádsággal.

Ha a fiú az iskolában tanult imát otthon együtt mondja az anyjával — akkor az az iskola már nemcsak tanít, de nevel is. Ezt talán Pártos ur is megengedi.

K. Csapó Róza.

HIREK

0000

A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)

Fiatal hősök siratója.

Most — fiaeskám — gyermeket temetnek,
A szíve friss volt; fiatal, vidám
S most néma eretnek.

Igy megy el mind, hiába szeretnek!
Még látjuk őket az élet hidján,
De a szemükből már könnyek perognak...

Puha ágyat is enkezükkel vetnek
Önmaguknak. És a percet várják,
Melyben elmehetnek.

Még tétováznak — nem nagyon sietnek,
Az acél fűtül és az árvák
Elnémulnak és nem szeretnek.

Elnémulnak és nem szeretnek
És soha többé nem nevetnek.
Pedig friss volt az szívük, fiatal vidám:
Még most láttuk őket az élet hidján.
Óh, mért nem nevetnek még?
Mért nem nevetnek,
Mért lettek messzi, messzire néző
Néma eretnek? ? ?

SIPOS IVÁN.

A társadalmi béke.

Gróf Tisza István miniszterelnök említette egyik legutóbbi beszédében a társadalmi békét. A miniszterelnök beszédében csak egy mellékmondatban szerepelt a társadalmi béke, pedig ha egy kissé mélyére nézünk a dolognak, meglátjuk, hogy a társadalmi béke problémája egyike lesz háboru után a legégetőbb és legizgalmasabb problémáknak.

A magyar társadalom a háboru alatt megállootta a helyét. Nincs olyan ember, akár belföldön, akár külföldön, aki valami kifogást tehetne a magyar társadalomnak a háboru alatt tanúsított viselkedése ellen, de egyben nincs is rétege a társadalomnak, amely ne vette volna ki részét minden teherből, amit a háboru rá rótt. Természetesen nem beszélünk kivételekről, amelyek a társadalom minden rétegében előfordultak, és amelyeknek tetteit sokszorosan kellett jóvátenni. Az általános tény az, hogy a magyar társadalom rang és osztálykülönbség nélkül, teljes egyetértésben működött közre mindazokban a munkákban, amelyeket a háboru a Hinterlandra ró.

Ez volt most a háboru alatt, amikor mindenki, szegény és gazdag egyaránt érezte, hogy valami vészes felhő lebeg felettünk, amelyet el kell hárítanunk és amelynek veszedelmei egyaránt sújtanak gazdagot és szegényt.

De mi lesz háboru után. Amikor újra vissza fognak térni a külön érdekek. Amikor a nemzet létérdeke nem fogja lenyűgözni az egyéni és osztályérdekeket. Mikor egyszerre felszabadulnak azok az indulatok, azok az érdekelletetek, amelyeket most a háborus állapot lekötve tart.

Bármennyire is fogadkozik Kitchener, Poincaré, Stürmer és Salandra, a háborunak